

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

A regionális tudomány tartalma és célja

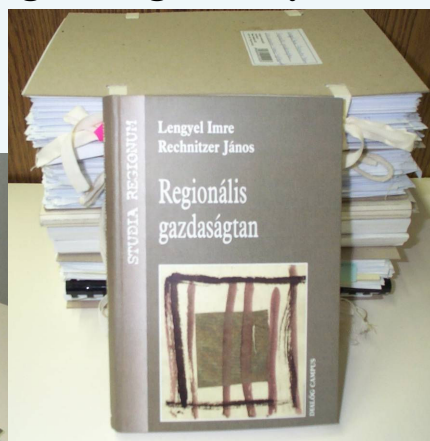
Regionális gazdaságtan
2007/2008. tanév

Dr. Rechnitzer János

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

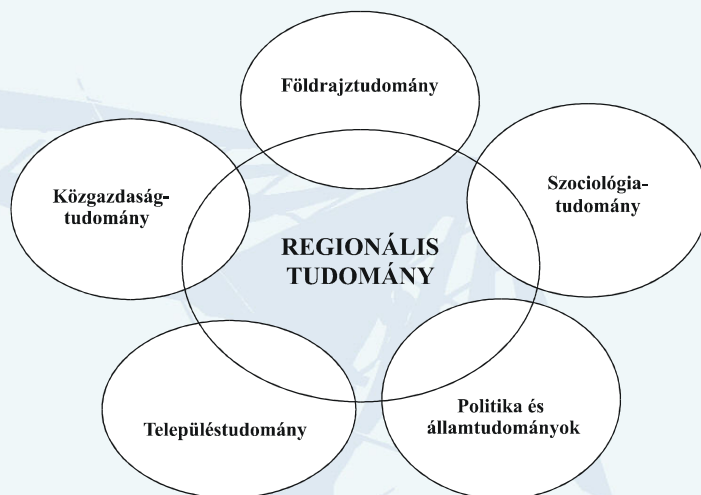
Így készült a Regionális gazdaságtan könyv...

Dr. Rechnitzer János

A regionális tudomány főbb alkotóelemei

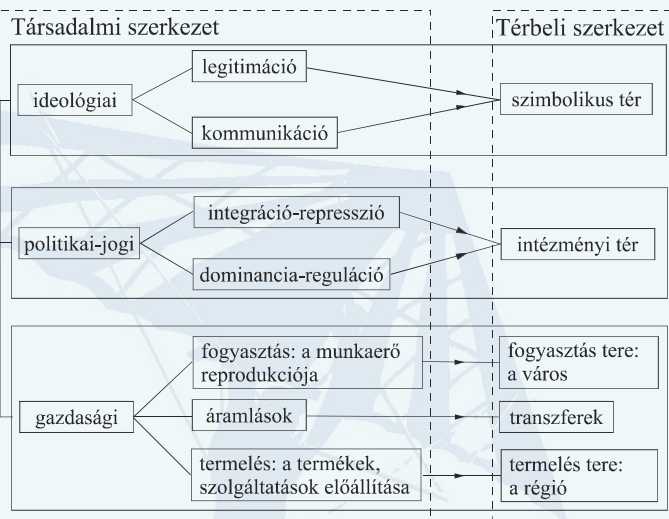

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

A társadalmi szerkezet térbeli vetületei

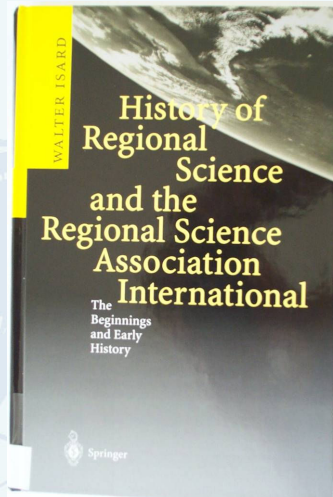
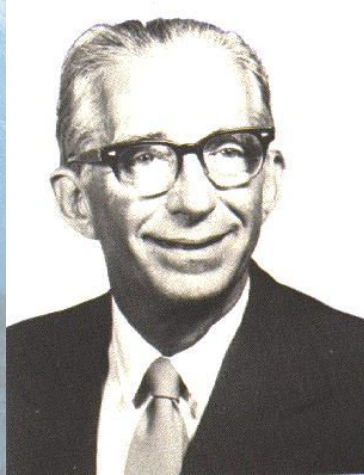

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

Walter Isard, 1919-

Dr. Rechnitzer János

A régió fogalma és típusai

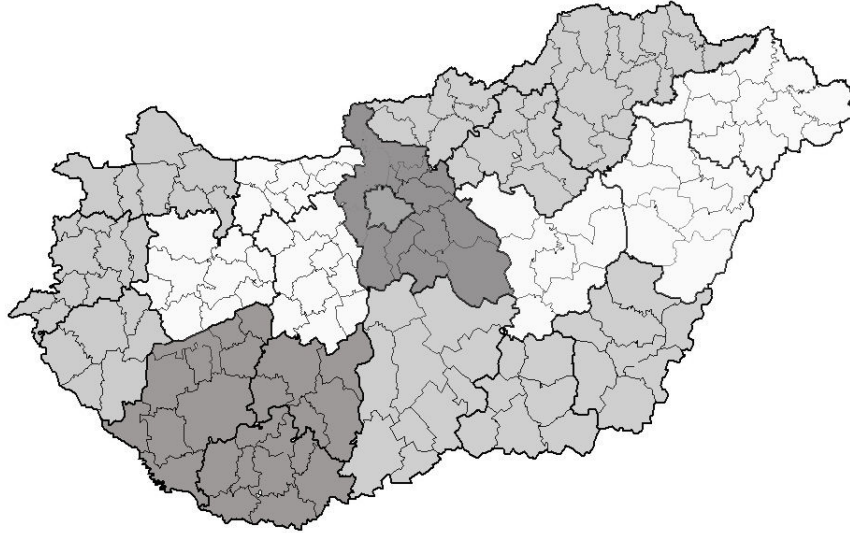
- Tervezési, programozási régió
- Csomóponti régió
- Homogén régió

EU NUTS rendszer

- Normatív régió
- Analitikus (funkcionális) régió

Dr. Rechnitzer János

A területfejlesztési-statisztikai kistérségek rendszere 2004. január 1.

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

A magyar tervezési-statisztikai régiók néhány jellemzője, 2002

Régió	Terület km ²	Települések száma	A népesség száma (ezer fő)	A GDP területi megoszlása (%)	Az egy főre jutó GDP az 1995. évi százalékában
Közép-Magyarország	6 919	187	2 825	43,9	290,9
Közép-Dunántúl	11 117	401	1 114	10,3	275,3
Nyugat-Dunántúl	11 329	655	1 004	10,2	271,6
Dél-Dunántúl	14 169	654	989	7,4	248,0
Észak-Magyarország	13 429	605	1 289	8,3	242,8
Észak-Alföld	17 729	389	1 554	10,2	250,9
Dél-Alföld	18 339	254	1 367	9,7	232,7
Magyarország	93 029	3145	10 142	100,0	268,2
ebből Budapest	525	1	1719	35,1	298,3

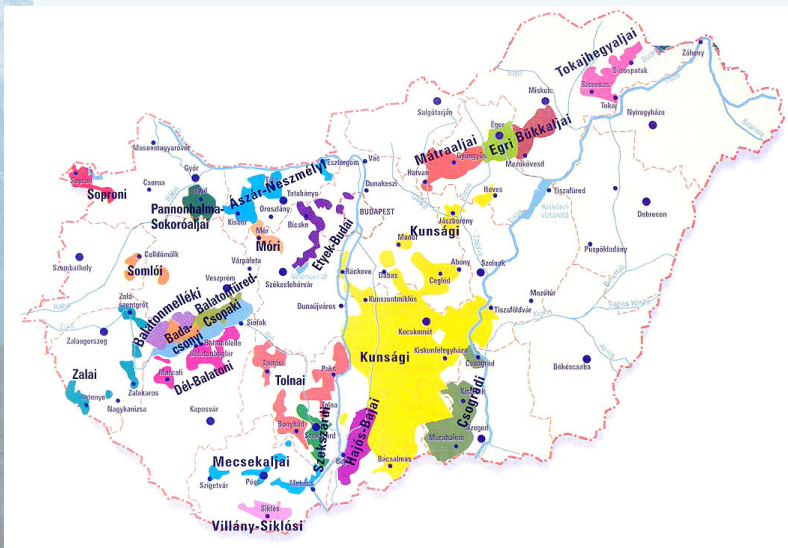
Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Magyarország borvidékei

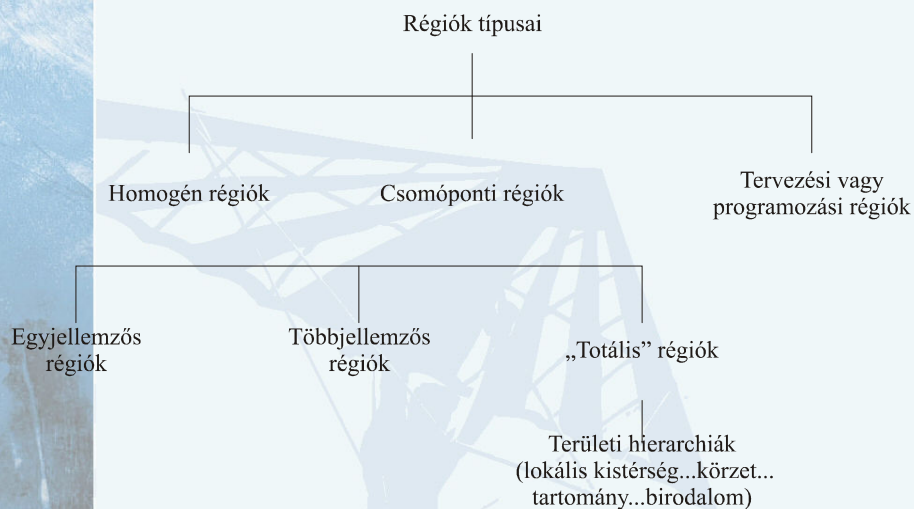
Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
JOG- ÉS GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

A régiók típusai (Haggett)

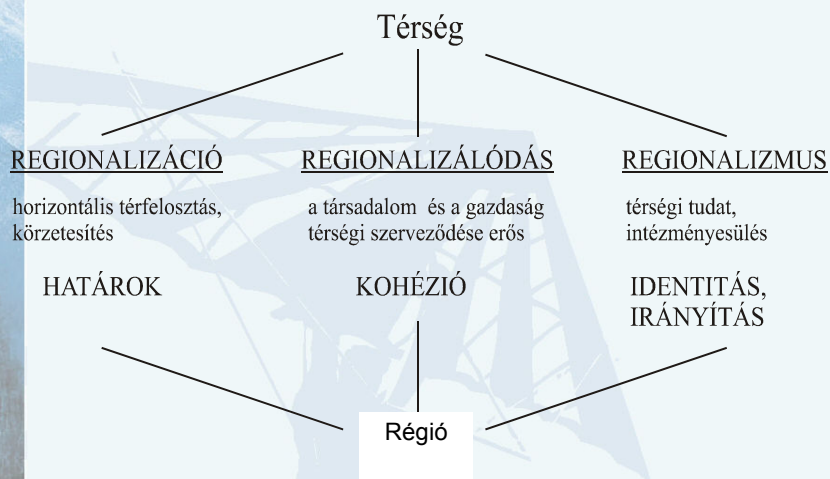

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

Régióformáló folyamatok

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

A különböző szférák külső és belső tereinek jellegzetes térelemei

Szférák	Jellegzetes térelemek	
	a külső terekben	a belső terekben
természet	táj	domborzat, vízrajzi elemek
társadalom	település	egyén, társadalmi csoport
gazdaság	gazdasági körzetek	gazdálkodási egységek
szolgáltatás	vonzáskörzetek	intézmények
kultúra	kulturális régiók	etnikai, nyelvi, kulturális csoportok
politika	választási körzetek	pártok
épített környezet	település	épületek, műszaki létesítmények
közigazgatás	közigazgatási területi egység	közigazgatási szervek, intézmények
integrációk	országcsoporthok	integrációs intézmények
regionális politika	régiók	partnerek, intézmények

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

Térkategóriák a külső és belső terekben

Térkategóriák	A társadalom	
	külső	belső
	tereinek jellemző fogalmai	
Hely	területegység	társadalmi objektum
Helyzet	fekvés	helyzet
Távolság	közeli	hasonló
Szintek	magassági szintek	vertikumok, hierarchiák
Térfelosztás	regionalizálás	tipizálás
Periféria	peremhelyzet	függés, elmaradottság
Mozgás	migráció	mobilitás
Terjedés	járványszerű	hierarchikus

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

A személyes terek távolsági zónái

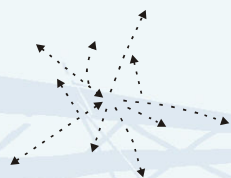
Zóna	Távolság	Érintkezés típusa	Hangerő
Bizalmas	0-0,5 m	szerelmesek, szülők-gyermekek	suttogás
Személyes	0,6 - 1,2 m	barátok	normál
Társasági	1,2 - 3,7 m	társasági összejövetel, hivatalos megbeszélés	emeltebb
Nyilvános	>3,7 m	szónoklat, beszéd nagy tömeg előtt	teljes hangerő, mikrofon

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

A csomóponti elv alapján kialakuló területrendszer

a) mozgás

b) hálózat

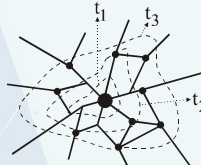
c) csomópontok

d) hierarchiák

e) régiók

f) diffúzió

Forrás: Lengyel, Rechnitzer 2005.

Dr. Rechnitzer János

Új kihívások

1. A regionális tudomány tárgya és gyakorlati alkalmazása közötti szakadék szűkítése
2. Fokozottabb törekvés az emberi dimenzió feldolgozására
3. Tér és idő együttes kezelése, időföldrajz

Dr. Rechnitzer János

Regionális tudomány Magyarországon

- MTA Regionális Tudományos Bizottság (1988-tól)
- Regionális tudomány a felsőoktatásban
- MTA Regionális Kutatások Központja
- Folyóiratok (Tér és Társadalom, Területi Statisztika, Falu Város Régió)

Dr. Rechnitzer János

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Rechnitzer János